

تأثیر مقادیر مختلف تنظیم کننده های رشد گیاهی (NAA) و (BA) بر باززایی گیاهچه سیتروملو در شرایط کشت درون شیشه ای

تاجور، یحیی. رضا فتوحی قزوینی و هرمز عبادی

بکارگیری روشهای نوین ازدیاد گیاهی، از قبیل کشت بافت می تواند معضلات تولید پایه سیتروملو (به دلیل تولید بذر کم) را تا حدی مرتفع نماید. طراحی و اجرای این آزمایش در موسسه تحقیقات مرکبات

کشور بوده، تا از طریق آن امکان دستیابی به پایه های انبوه و یکنواخت سیتروملو، جهت کشت در مناطق جدید و یا جوان سازی باغات قدیمی فراهم گردد. در این آزمایش، قطعات ساقه (۱ cm) با دو جوانه جانبی (از گیاهان مادری حاصل از قلمه) به عنوان ریزنمونه استفاده شد. ریزنمونه های مربوطه پس از گندزدایی در محلول اتانول (۷۰٪ به مدت ۶۰ ثانیه) و هیپوکلریت سدیم (به نسبت ۰/۸ درصد وزن به حجم در مدت زمان ۱۷ دقیقه) در تیمارهای زیر کشت گردید:

T1 = MS supplemented 0/5 mg/l of NAA and 0/5 mg/l of BA (with twice iron concentration). T2 = MS supplemented 0/5 mg/l of NAA and 1 mg/l of BA (with twice iron concentration). T3 = MS supplemented 1 mg/l of NAA and 0/5 mg/l of BA (with twice iron concentration). T4 = MS supplemented 1 mg/l of NAA and 1 mg/l of BA (with twice iron concentration). در خصوص تولید کالوس با قطر تقریبی (۱ cm) بهترین نتیجه در تیمار T3 بوده این در حالی است که اغلب ریزنمونه ها (۶۰ درصد با میانگین باززایی ۵ گیاهچه در هر ریزنمونه) بیشترین پرآوری شاخساره را در تیمار T4 از خود نشان داده است. نتایج حاصل از واگشت ریزنمونه های حاصل از شاخساره های جدید بیانگر این موضوع بوده است که ضریب انبوه سازی این گیاه (هر دو ماه یکبار) شش به یک (۶:۱) بوده است. در انتهای آزمایش شاخساره های حاصل از کشت بافت (به طول 5/0 cm) جهت القاء و طویل شدن ریشه، به محیط غذایی MS 1/2 منتقل شده که ۱۲ تا ۱۴ روز پس از این انتقال علائم ریشه زایی مشاهده گردید. ریشه زایی شاخساره ها در اغلب گیاهچه های باززایی شده (۹۰٪) موفقیت آمیز بوده است.